

Sinds eind juni 2023 ben ik gedeputeerde in Flevoland en heb ik onder meer Landbouw en Visserij en het Landelijk Gebied in mijn portefeuille.

Hoewel ik geen agrarische achtergrond of praktijkervaring heb, heb ik wel affiniteit met de sector. Alles wat de boeren de laatste jaren is overkomen, was voor mij een belangrijke drijfveer om weer politiek actief te worden bij de BBB. Dan denk ik bijvoorbeeld aan de PAS-problematiek en de stikstofregels en hoe veel boeren daardoor in de knel zijn gekomen. En dat terwijl we als Flevoland ons bestaan grotendeels te danken hebben aan de landbouwsector. Flevoland is tenslotte ontwikkeld om de voedselvoorziening voor Nederland zeker stellen.

De afgelopen maanden heb ik met verschillende Flevolandse boeren en hun bedrijf mogen kennismaken. Tijdens die werkbezoeken heb ik met eigen ogen gezien hoe verschillend, maar vooral hoe ondernemend en innovatief de sector is in Flevoland. Dat heeft echt indruk op me gemaakt en is voor mij een bevestiging dat we onze agrarische sector moeten koesteren. Niet alleen nu, maar ook voor de toekomst.

Keuzes maken

Dat gaat echter niet vanzelf. Het eerder genoemde stikstofdossier, de Kaderrichtlijn Water, afbouw van derogatie maar ook de grote vraag naar ruimte voor bijvoorbeeld woningbouw en andere (economische) ontwikkelingen. Lange tijd was ons motto: In Flevoland kan het. Maar de waarheid is dat niet alles meer overal kan in Flevoland. Dus moeten we keuzes maken. Keuzes die zorgen voor een evenwichtige groei van de Flevolandse samenleving.

Daarbij moeten we ook gezamenlijk op zoek naar een nieuwe balans tussen landbouw en natuur. En dat is precies waar we, samen met 'het veld', samen met u mee bezig zijn in ons Flevolands Programma Landelijk Gebied (FPLG).

Onze ambitie voor het landelijk gebied hebben we vastgelegd in de eerste versie van het Flevolands Programma, dat eind juni is vastgesteld door Provinciale Staten en op 1 juli is ingediend bij het Rijk. We streven in Flevoland kort gezegd naar een toekomstbestendig landelijk gebied, waar

het goed wonen, werken recreëren en voedsel produceren is. Eind dit jaar dienen we een volgende versie van het FPLG bij het Rijk in.

Het Flevolands Programma hebben we vertaald naar twee hoofddoelstellingen: toekomstbestendige landbouw en herstel van de biodiversiteit. We kijken daarbij integraal naar landbouw, natuur, stikstof, water, bodem en klimaat. Wat kunnen we gezamenlijk oppakken en waar versterken de maatregelen elkaar? Waarbij het uitgangspunt is dat landbouw en natuur niet lijnrecht tegenover elkaar staan, maar twee zijden van dezelfde medaille zijn.

Ideeën

Daarom hebben we begin 2023 iedereen in Flevoland gevraagd met ons mee te denken over de toekomst van ons landelijk gebied. Dat leverde meer dan 200 ideeën op, waaronder ook diverse plannen vanuit de agrarische sector. Deze ideeën hebben we meegenomen in mogelijke oplossingen en maatregelen.

Het Flevolands Programma Landelijk Gebied komt voort uit de vraag van het Rijk aan de provincies om aan de slag te gaan met doelen op het gebied van stikstof, natuur, bodem, water en klimaat. Het Rijk heeft de doelen voor deze thema's opgenomen in het Nationaal Programma Landelijk Gebied.

Die doelen hangen veelal samen met Europese wet- en regelgeving waaraan we moeten voldoen. Daar is veel politieke en maatschappelijke discussie over, maar we kunnen er niet omheen dat bijvoorbeeld vanwege stikstof de vergunningverlening onder druk is komen te staan of soms zelfs stil kwam te liggen. Niets doen is dus geen optie.

PAS-melders

Tegelijkertijd vind ik de aanhoudende onzekerheid voor de PAS-melders schrijnend. Ik blijf in mijn gesprekken met bijvoorbeeld de minister en Kamerleden hameren op een oplossing voor deze groep en op toekomstperspectief voor de boeren die willen blijven boeren.

Bij de provincie vinden wij het landelijk gebied van Flevoland meer dan alleen een 'opsomming' van doelen zoals in het NPLG opgenomen. In het

FPLG hebben we onze brede ambitie voor het landelijk gebied opgenomen. En is, vanwege het agrarische profiel van onze provincie, de toekomst van de landbouw als een van de hoofddoelen geformuleerd. We hebben als provincie Flevoland 1 miljard euro gevraagd uit het Transitiefonds van het Rijk voor het FPLG. Probleem is dat het kabinet Rutte IV is gevallen vlak nadat wij ons FPLG hebben ingediend. De financiering voor de provinciale plannen is dus op dit moment onzeker.

Budget

Wel heeft de minister onlangs aangegeven dat ze voor de maatregelpakketten, de zogenaamde koploperprojecten, budget wil reserveren om met die maatregelpakketten te kunnen beginnen.

Ik begrijp dat de onduidelijkheid over de financiering van de plannen en de voortdurende onzekerheid het vertrouwen van de sector aantast, maar ik ben een positief ingesteld mens.

Als het proces ons tot nu toe iets heeft geleerd, is dat er ontzettend veel kennis, kunde en energie in Flevoland aanwezig is en zeker ook in de jullie sector. Dat is onze kracht. Daarom wachten we niet af, maar gaan we aan de slag met wat mogelijk is. Dat doen we niet alleen, maar dat doen we samen met jullie.

Schouders eronder

Het mooie is dat de afgelopen maanden diverse groepen agrariërs zich bij ons hebben gemeld met de mededeling dat ze gezamenlijk de schouders willen zetten onder de uitdagingen waar we voor staan en de ambitie waar we voor gaan. In sommige gevallen gaat het om boeren uit een bepaald gebied, in andere gevallen vinden ze elkaar vanuit een sector of thema. De komende tijd gaan we samen met die betrokken ondernemers deze zogenaamde gebiedsprocessen verder uitwerken. We kijken waar we nog meer van dit soort samenwerkingen en gebiedsprocessen samen met agrariërs kunnen opstarten.

Daarbij kijken we als provincie hoe we deze gebiedsprocessen een financieel steuntje in de rug kunnen geven. Los van de vraag of het geld van het Rijk wel of niet onze kant op komt.

Een veelgehoorde wens vanuit de sector, maar ook in Provinciale Staten is een visie op de landbouw van Flevoland. Welke kant gaat het op met de agrarische sector in Flevoland. Is er straks nog wel ruimte om te boeren? In het coalitieakkoord hebben we afgesproken dat we deze periode een Visie op de landbouw maken voor Flevoland. Ik heb onlangs Provinciale Staten toegezegd dat we dit kwartaal de eerste stappen zetten.

Ook die visie wil ik, vanaf de allereerste stap, oppakken met de sector. Daar heb ik onlangs met verschillende agrarische organisaties overleg over gehad. Ik heb hen, waaronder LTO Noord, gevraagd met ons mee te denken, te doen en te schrijven. Zij hebben die handschoen opgepakt.

Samen gaan we aan de slag met onderwerpen als: het doel van de visie, welke thema's moeten daarin aan de orde komen, welke keuzes moeten we maken en hoe willen we ons als landbouwprovincie profileren. En met wie werken we samen?

Landbouwgrond

Zoals eerder gezegd vraagt een toekomstbestendige landbouw om een nieuwe balans tussen landbouw en natuur. Waarbij ik er aan hecht om te benadrukken dat wij in het coalitieakkoord duidelijk hebben aangegeven dat we voorzichtig omgaan met de landbouwgrond in Flevoland. Die mag niet zomaar worden opgeofferd voor andere doeleinden.

Trots

Flevoland heeft een sterke agrarische sector met innovatie ondernemers. En dat moet wat ons betreft zo blijven. Nergens in Nederland of zelfs in Europa is de grond zo vruchtbaar en zijn de boeren zo innovatief als hier. Ik ben trots op Flevoland en op de Flevolandse boer.

Ik begrijp dat er in de sector zorgen zijn over de toekomst en dat de uitdagingen groot zijn. Dat is ook zo en tegelijkertijd heb ik vertrouwen in jullie. Wij willen samen met jullie aan de slag met de plannen voor de toekomst van het landelijk gebied in Flevoland. Samen staan we sterk en in Flevoland doen we het samen.